

Een uitdagend revalidatie klimaat

Workshop jaarcongres GRZ

Dr. Bianca Buijck

Lian Tijssen, MSc.

LEIDEN

Challenging REhAbiliTation
Environment

Mogelijk gemaakt door:

Programma workshop

- Presentatie CREATE studie
- Interactieve uitwerking
- Terugkoppeling

- 2011 Boek “Alles is revalidatie” van Marieke Terwel
- Ontwikkeling therapeutisch klimaat op afdelingen
- Verschillende interpretaties en naamgevingen
- Geen consensus of wetenschappelijke onderbouwing

Terwel, 2011

Study design CREATE

- I. Narrative review
- II. Consensusvorming middels expertgroepen en focusgroepen
- III. ??

Clinical Interventions in Aging

Dovepress

open access to scientific and medical research

 Open Access Full Text Article

REVIEW

Challenging rehabilitation environment for older patients

This article was published in the following Dove Press journal:
Clinical Interventions in Aging

Lian Mj Tijssen¹⁻³
Els WC Derksen⁴
Wilco P Achterberg¹
Bianca I Buijck^{2,3}

Introduction: After hospitalization, 11% of the older patients are referred to rehabilitation facilities. Nowadays, there is a trend to formalize the rehabilitation process for these patients in a Challenging Rehabilitation Environment (CRE). This concept involves the comprehensive organization of care, support and the environment on a rehabilitation ward. However, since literature on the principles of CRE is scarce, this review aimed to explore and describe

Opzet expert en focusgroepen

- Expertgroepen: nationaal en internationaal
- Focusgroepen:
  - Verpleging
  - Behandelaren
  - Patiënten en mantelzorgers

Resultaten

- Naamgeving
  - Therapie tijd
  - Groepstraining
  - Zelfstandig oefenen
  - Familieparticipatie
  - Taak georiënteerd trainen
  - Enriched environment
  - Teamdynamiek
- (- werken met doelen)
(- e-health)
(- organisatorische voorwaarden)

Therapeutisch klimaat

Revalidatie klimaat

Actief revalidatie klimaat

Uitdagende revalidatie omgeving

Uitdagend revalidatie klimaat

Therapie tijd

Huidige therapie tijd:

- CVA patiënten:
  - Tot 80% van de werkdag niet therapeutische activiteiten
  - 28-38% van de werkdag zitten of liggend
  - 49-60% van de werkdag alleen
  - 48% inactief
  - Therapeutische activiteiten variëren van 9-56% van de dag
- Orthopedische patiënten:
  - Lopen gemiddeld 8 min per dag
  - Niemand haalde blok 10 min. matige intensieve activiteit
- Tot 13% van de werkdag contact met verpleging

Vermeulen 2013, Huijben-Schoenmakers 2009, 2013, Peiris 2013

Vervolg therapie tijd

Effect verhogen therapie tijd:

- Therapie tijd hangt samen met resultaat revalidatie
  - Ontslagbestemming
  - Verblijfsduur
  - Functioneel herstel
  - ADL
- CVA patiënten 65+: 3-3,5 uur therapie per dag gewenst
- Heupfractuur: 1 uur extra therapie -> 3,1% meer kans op ontslag naar huis

Huijben-Schoenmakers 2013, 2014, Wang 2013, Foley 2012, Jette 2004, 2005, Peiris 2013, Jung 2016

Groepstraining

- Geschikt voor meerdere doelen
  - Mobiliteit
  - ADL
  - Enz...
- Verhoogt therapietijd met gelijke inzet personeel
- Verhoogt vertrouwen en zelfstandigheid
- Lotgenotencontact

English 2014 (3), Hammond 2015, Christie 2011, Aprile 2011

Zelfstandig oefenen

- Verhoogt activiteiten niveau
- Stimuleert participatie in revalidatie
- Verbetert kwaliteit van leven
- Verhoogt zelfvertrouwen
- Oefeningen moeten uitdagend zijn en passend bij de patiënt

Horne 2015, Palmer 2013, Tyson 2015, Pollock 2002, Proot 2000, Liu 2014

Familie participatie

- Mantelzorger is voorspellend voor ontslag naar huis
- Verbetert functie, activiteit en participatie
- Vermindert mantelzorglast
- Verbetert kwaliteit van leven patiënt en mantelzorger
- Versoepelt ontslag naar huis
  - Hoger percentage terug naar huis
  - Kortere opnameduur

Tanwir 2014, Hong 2017, Harris 2010, Galvin 2011, Hirano 2012, Kalra 2004

Taak georiënteerd trainen

- Verbetert functionele uitkomsten en kwaliteit van leven
- Rol verpleging
- Oefenen van zinvolle taken integreren in dagelijkse zorg
- Gerelateerd aan doelen van de patiënt

Rensink 2009, French 2016, Blennerhassett 2004, Outermans 2010

Enriched environment

- Stimuleer oefenmogelijkheden met een enriched environment
  - In gezamenlijke en persoonlijke ruimtes
  - Muziek, (audio) boeken, puzzels, spelletjes, computer
  - Recreatieve activiteiten
  - Gezamenlijke ruimte voor maaltijden, groepsactiviteiten en sociaal contact
- Patiënten zijn actiever en minder alleen
  - 71% van de dag bezig met activiteiten vs 58%
  - Fysiek domein 33% vs 22%
  - Sociaal domein 40% vs 29%
  - Cognitief domein 59% vs 45%
- Kortere opnameduur

Janssen 2014, Rosbergen 2017, McDonald 2018

Team dynamiek

- Transdisciplinair
- Goede communicatie tussen teamleden
- Grenzen tussen teamleden laten vervagen
- Werken aan gezamenlijke doelen
- Doelen opstellen met patiënten samen
- Patiënten en mantelzorger zijn ook teamleden

Karol 2014, Langhammer 2017, Jesus 2015

Conclusie

- Verhoog therapie tijd
- Maak gebruik van zelfstandig oefenen, groepstraining en familieparticipatie
- Combineer oefenen met dagelijkse zorg
- Zorg voor een stimulerende omgeving
- Kijk verder dan de grenzen van je eigen discipline
- De patiënt is leidend!!

Interactieve uitwerking

1. Hoe ziet je ideale revalidatie afdeling eruit?
2. Ontwerp het competentieprofiel van een revalidatie professional
3. Beschrijf een ideale dag voor een revalidant
4. Hoe kan de mantelzorger een rol spelen in de revalidatie

Leids Universitair
Medisch Centrum

Contact:

l.m.j.tijsen@lumc.nl

SAVE THE DATE

9 maart 2020

BLIK OP DE TOEKOMST: Technologische innovaties in de GRZ

<https://www.zorgboog.nl/symposium-grz>

